

Izšla vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

Uredništvo in upravljalni prostori:
2627 S. Lawrence Ave.
Office of Publication:
2627 South Lawrence Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXI. Chicago, Ill., petek, 10. avgusta (August 10), 1928. STEV.—NUMBER 187

Grdo ravnanje s tekstilnimi stavkarji v New Bedfordu

Detalji o policijskih šikanah napram tekstilnim stavkarjem.

Bedford, Mass. (Izvirno.) — Detalji o policijskem postopanju napram tekstilnim stavkarjem, ki se bojujejo proti 10-odstotnemu mezdnomu znižanju, pokazujejo jasno sliko, kako policija in župan šikanirata stavkarje, da se podvržejo diktatorski volji tekstilnih podjetnikov. Stala je vrsta stavkovnih straž, ki je štela sedem in dvajset piketov. Vrsto je vodila delavka Josephine Kaczor. Policija je pokazala, da se mora stavkovna straža raziti, dasiravno nima najmanjše avtoritete za izdajanje takih fermanov, ki so v protislovju v ustavo. Stavkovna straža je obstala, kajti zavedala se je, da je pravica na nji strani. Policija je nato aretirala delavko Josephine Kaczor. Po izvršeni aretaciji je policija naglala stavkovno stražo v tovarni avto in jo odvedla na policijsko postajo. Aretacije na debelo so pričele, ker je sodnik Milliken vpil raz sodnega stola, da so stavkovne straže javna nesnaga. Organizacija tekstilnih delavcev je preskrbela aretiranim piketom odvetnike, da jih zagovarjajo.

Preiskava o tekstilni stavki v New Bedfordu

Državni upravni odbor zaslišuje obe stranki.

New Bedford, Mass. — Državni upravni in arbitražni odbor je posegel v konflikt med lastniki in delavci tukajšnjih tekstilnih tovarnen, ki je nastal, ko so tovarniki znižali mezde za deset odstotkov in delavci nočejo sprejeti znižanja pa so zastavkali.

Koliko brezposelnih delavcev je v Ameriki?

Nihče ne ve večeti in vlada se najmanj briga, da bi se seznanila z dejstvi.

Chicago. — Koliko brezposelnih delavcev je v Združenih državah? V odgovornih krogih ne ve nihče, niti se ne zanima, da bi izvedel. Neki zvezni senator domneva, da je šest milijonov delavcev brez dela v tem momentu; drugi misli, da jih je 4.500.000. Najvišje število, ki ga je omenil delavski department zvezne vlade v teku enega leta, je dva milijona.

VIHARJI IN NALIVI V FLORIDU

Napravili so škodo na milijone dolarjev.

Jacksonville, Fla. 9. avg. — Veliko število mest v južnem in centralnem delu države je obiskal silovit vihar spremljen z nalivi, ki je razkvalil poslopja, lomil drevesa in povzročil veliko škodo na polju. Večina mesta je bila sivočrna v temi, ker je pretrgana električna zveza. Vihar je dosegel brzino od 70 do 100 milj na uro.

NORVEŠKI DELAVCI SO SPREJELI 8-ODSTOTNO ZNIZANJE MEZDE.

To mezdno znižanje je bilo delavcem vsiljeno.

Oslo, Norveška. — Kam pride, obvezno zakonito razsodišče delavce, pokazuje dejstvo, da je bilo stavbniškim delavcem vsiljeno 8-odstotno mezdno znižanje.

Ameriški kapitalisti osvajajo Južno Ameriko.

Lima, Peru, 9. avg. — M. L. Benedum in J. C. Trees, ameriška kapitalista iz Pittsburgha, sta dobila od peruanske vlade koncesijo 12.500.000 akrov bogate zemlje v izkoriščanje. Predsednik peruanske republike Leguía je podpisal koncesije.

Prohibičniki zaplenili kotličke.

Peoria, Ill. — Osem prohibičjskih agentov je v sredo navadilo v neko poslopje v bližini mesta, kjer so zaplenili zganjarske kotličke in drugo opremo v vrednosti \$35.000. Eugene Storey in Frank Bondi, lastnika poslopja, sta bila aretirana.

Francoski letalec ubit pred letom v New York.

Pariz, 9. avg. — Maurice Drouhin, sloveči francoski avijatik, se je večer ubil, ko je preizkušal svoje novo letalo, s katerim je nameraval poleteti v New York prihodnji teden. Mehanik, ki je bil v letalu, se je tudi ubil in dva druga moža sta težko ranjena. Letalo "Maurice" je popolnoma uničeno.

Zakaj je Smith izbral Raskoba za šefa kampanje

Ustrašil se je renčanja podjetnikov!

Chicago, Ill. — Organizirano strokovno delavstvo je bilo mogoče silno nezadovoljno, ko je Al Smith, predsedniški kandidat demokratične stranke izbral kampanjskim ravnateljem podjetnika, ki je odočen nasprotnik strokovno organiziranega delavstva, naobratno so se pa openšarskim podjetnikom iskrlile oči samega veselja, ko so opazili, kako je zaplesal kandidat demokratične stranke, ko je pričel pokati njih bič.

PARIŠKE INTRIGE MUČILO KELLOGGA

Kakšna je ta diplomatska intriga?

Washington, D. C. — Ali je Britanija napravila tajno vojaško in mornariško alianco in finančno pogodbo s Francijo, kot pripravo, da Kellogg podpisuje pogodbo proti vojakovanju dne 27. avgusta? Ako se je to zgodilo, toda v kakšen namen? To so vprašanja, ki povzročajo skrb državnemu tajniku, ko se pripravlja na odhod v Pariz. S pomočjo mornariških častnikov je študiral britsko-francoski sporazum, ki sta mu ga predložili Francija in Britanija. Toda zdi se, da ta dokument prav malo pojasnjuje. Ta pogodba samo pove, kako se meri tonaža mornarice. Ako je ta pogodba tako važna, kot je namignil Chamberlain, minister za zunanje zadeve, tedaj mora sloneti na drugi pogodbi, ki še ni odkrita. To je napredna fronta za povratak k nevarni tajni diplomaciji.

REORGANIZACIJA ŠOLSKEGA ODBORA V CHICAGU.

Superintendent William J. Bogan odredil premeštev šolskih nadzornikov.

Chicago. — William J. Bogan, novi superintendent vzgojevalnega departmenta, je pričel drastično akcije za spremembo šolskega sistema v mestnih javnih šolah in reorganizacijo v šolskih odborih. Vsi sedanji pomožni nadzorniki v načelstvu vzgojevalnega štaba so bili premeščeni na manj važna mesta in v njihove urade so bili imenovani drugi.

MED ZAMORSKIMI DELAVCI V LOS ANGELESU SO RAZMERE ZELO SLABE.

Mezde zamorskih delavcev so zelo nizke.

New York, N. Y. — Studije, ki jih je napravila Urbanska liga v Los Angelesu glede razmer, v katerih žive zamorski delavci, pokazujejo, da štiri petine zamorskih delavcev zaslužijo od \$22.50 do \$25 na teden. Zamorci delajo skoraj v vseh industrijah. Nekateri podjetniki izjavljajo, da so zamorski delavci boljše od belopoltnih, nekateri pa pravijo, da so enaki belcem. Nekateri menijo, da je treba ločiti zamorske delavce od belopoltnih, drugi pa, da ne.

PET TIŠOČ BELGIJSKIH DELAVCEV ZASTAVKALO.

Slavko je povzročila vsiljena vzajemna zavarovalna pogodba.

Bruselj, Belgija. — Zaradi neugodnih določb za vzajemno zavarovanje v načrtu, ki ga je vsilila Fabrique National kompanija v Liegu svojim delavcem, je zastavkalo pet tisoč delavcev.

Ljubljanski škof prepovedal mešanje spolov v kopalščih.

Ljubljana, Jugoslavija, 9. avg. — Dr. Anton Jeglič, ljubljanski knezoškof, je objavil pastirski list, v katerem prepoveduje katoličanom pod ostro cerkveno kaznijo mešano kopanje, to je obeh spolov skupaj, v kopalščih. Moški in ženske se morajo kopati ločeno.

Vodja demokratov v kongresu poražen pri predvolitvah

Delavci so vrnilli šlo za ognjilo.

Washington, D. C. — Finis J. Garrett, vodja demokratov v kongresni zbornici, je doživel strahovit poraz pri primarnih senatorskih volitvah. Zmagal je senator Kenneth McKellar, ki je že odslužil dva termina v višji zbornici. Garrett je bil reakcionar od pete do temena in posebno nasproten strokovno organiziranemu delavstvu. McKellar je bil malce pobarvan s liberalno barvo. Imel je podporo strokovno organiziranega delavstva.

Profesorica umorjena.

Chicago. — V sredo večer je bila umorjena Jennie M. Constance blizu svojega doma, ko se je vračala iz čitalnice Northwestern univerze v Evanstonu. Morilec ji je pobil na tla z železno cevjo. Njena obleka je bila raztrgana in na trupu so se poznali znaki nasilja. — Constance je bila načenca angleškega departmenta na Politehničnem inštitutu v Peoriji in je obiskavala poletno šolo v univerzi. — Morilec, ki je po dejanju izginil, išče policija.

Potresni sunki na Pacifiku.

San Francisco, Cal. — Lahko tresenje zemlje se je pojavilo te dni v severnem delu Kalifornije.

Novo aretacije v Mehiki.

Mexico City, 9. avg. — Večje število oseb, med njimi tudi dva katoliška duhovna, je bilo danes aretiranih v zvezi z nadaljnjo preiskavo o umoru Obregona.

Stepan Radič umrl; vojno stanje na Hrvaškem

Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami. Zalujoče množice so mirne. Krvavi izgredi v Subotici; 25 ranjenih. Truplo umorjenega srbskega urednika so med potjo v Beograd skrili.

Zagreb, 9. avg. — Cete žandarjev, ki jih je dr. Korošec poslal v Zagreb, uganjajo pravi teror. Udrl so v glavni stan komunistične stranke in aretirali vse voditelje ter zaplenili vse tiškovine. Baje so našli veliko zalogo orožja in streliva, ki je bilo pripravljeno za "revolucijo," katera se ima začeti kakor hitro začne Hrvatje civilno vojno proti Srbiji. Vsa gledališča in trgovine so zaprte. Svetozar Pribičević je skical za v soboto aborovanje kmetsko-demokratske stranke, na katerem bodo prečitali "politični testament," ki ga je zapustil pokojni Radič za svojo stranko.

Maryland želi "človekoljubno" eksekucije

Eni so za električni stol, drugi za strupen plin.

Baltimore, Md. — Ljudstvo te države se razburja glede poti, po kateri se naj na smrt obsodeni ljudje pošiljajo na drugi svet. Detajlirano poročilo o obsodeni dveh obsodenc dne 3. avgusta je vzbudilo javno vest, da je pričela agitacija za odpravo veval.

MORNARJI OBUČITJO LETOS SLABE ČASE.

Veliko število njih pravi pomoči.

New York, N. Y. — Letos se je dvakrat toliko mornarjev obrnilo za pomoč na Društvo prijateljev mornarjev kot lani. Pri društvu so dali hraniti komaj četrtno tako visoko vsooto od svojih prihrankov kot pred šest meseci. Več ko pet in dvajset tisoč jih je dobilo brezplačne obede.

Lava usmrtila 1000 oseb.

Batavia, Java, 9. avg. — Po vesteh, ki so prišle danes z otoka Paloeven v otočju holandske Vzhodne Indije, je vulkan na otoku uničil vsa človeška bivališča in okrog tisoč ljudi je izgubilo življenje.

Pomorska ubit v Nikaragvi.

Puerto Cabezas, Nikaragva, 9. avg. — Dne 7. avgusta so imeli ameriški pomorski oster spopad z grupo vstavev pri Bocayu ob reki Coco. Eden American in 10 vstavev je bilo ubitih in po trije na vsaki strani ranjeni.

Štirje otroci zgoreli.

Bakersville, N. C. — Štirje otroci farmarja Gailther Sparka so v sredo zgoreli v plamenih, ki so uničili njegova gospodarska poslopja.

Agitacije za "Proveda"

Zagreb, 9. avg. — Večera so bili krvavi izgredi v Subotici. Pokali so revolverji in padali kolčki in 25 oseb je bilo ranjenih.

Belgrad, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami.

Zagreb, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami. Zalujoče množice so mirne. Krvavi izgredi v Subotici; 25 ranjenih. Truplo umorjenega srbskega urednika so med potjo v Beograd skrili.

Belgrad, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami.

Zagreb, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami. Zalujoče množice so mirne. Krvavi izgredi v Subotici; 25 ranjenih. Truplo umorjenega srbskega urednika so med potjo v Beograd skrili.

Belgrad, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami.

Zagreb, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami. Zalujoče množice so mirne. Krvavi izgredi v Subotici; 25 ranjenih. Truplo umorjenega srbskega urednika so med potjo v Beograd skrili.

Belgrad, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami.

Zagreb, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami. Zalujoče množice so mirne. Krvavi izgredi v Subotici; 25 ranjenih. Truplo umorjenega srbskega urednika so med potjo v Beograd skrili.

Belgrad, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami.

Zagreb, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami. Zalujoče množice so mirne. Krvavi izgredi v Subotici; 25 ranjenih. Truplo umorjenega srbskega urednika so med potjo v Beograd skrili.

Belgrad, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami.

Zagreb, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami. Zalujoče množice so mirne. Krvavi izgredi v Subotici; 25 ranjenih. Truplo umorjenega srbskega urednika so med potjo v Beograd skrili.

Belgrad, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami.

Zagreb, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami. Zalujoče množice so mirne. Krvavi izgredi v Subotici; 25 ranjenih. Truplo umorjenega srbskega urednika so med potjo v Beograd skrili.

Belgrad, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami.

Zagreb, 9. avg. — Koroševa vlada potlačila vest o smrti, dokler ni poplavila Hrvatske s srbskimi četami. Zalujoče množice so mirne. Krvavi izgredi v Subotici; 25 ranjenih. Truplo umorjenega srbskega urednika so med potjo v Beograd skrili.

PROSVETA

GLASLO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
 LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Narodnina: Zedinjena država (izven Chicago) \$6.00 na leto, \$3.00 na pol leta; Chicago in Cleveo \$7.50 na leto, \$3.75 na pol leta, in za inozemstvo \$9.00.

Naslov za vse kar ima stik s listom:
"PROSVETA"
 2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
 Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

VESTI IZ NASELNIH

Lokalne vesti in volitve.

Gowanda, N. Y. — Tukajanje delavske razmere so se skoro obrnile malo na slabše. Iz tega razloga ne morem nikomur svetovati, da bi namerili svojo pot za delom sem. Sedaj je veliko ljudi odpuščenih za nedoločeno čas pri obeh tovarnah.

Od 1. do 3. avgusta je požarna bramba tukaj obdrževala konvencijo. Med delegati je bilo tudi precej Slovencev iz te naselbine. Mislim, da tukajanja naselbina ne bo kmalu pozabila 3. avgusta. Res, bilo je lepo pogledati na ognjegašce, ki so korakali po ulicah, vsaka naselbina s svojo godbo na čelu. Lahko rečem, da bo ta dan še dolgo ostal marsikomu v spominu.

Dragi rojaki, tu ste se lahko prepricali, kaj se lahko stori v prijateljski slogi. Vzajemnost in skupnost vselej veliko izda, najsi bo pri katerikoli delu. Le v združenju je moč, tako v eni kakor v drugi stvari.

Nič ne bo škodovalo, ako omenim, da so si tukajšnji gosposki župnik zaseli nove katoliške šole, katere se grade. Čemu to služita ta šola? Kakšno korist bomo mi delavski trpinici imeli od nje? Kdor bo hotel, bo lahko postal svoje otroke v to šolo, kjer jih bodo učili le to, kar je delavskemu ljudstvu v škodo, ne v korist. Oni hočejo obdržati otroka v nevednosti in nato pa več let pri garanju. Saj danes se lahko vsakdo ve, koliko trtvice duhovščina za delavski razred, podpira pa kapitalizem, ki je naš največji sovražnik. Zato pa grade takšne šole, da odvrtaje ljudi od pravega spoznanja in prave poti ter jih drže na svoji strani.

Duhovščina ne da danes nič za vero; samo da je polna malha, kaj vera. Verjame naj za bit delavec, si misli ona. Da me ne bo kdo napačno razumel in mislil, da sem proti šolam, ker nisem. Šola je potrebna vsakemu človeku, kot hrana, ampak ne takšna, kjer se skuša ljudstvo držati v temi in se ga odvrta od poti, na katero bi moralo na vsak način priti. Temu bi se seveda ljudstvo lahko izognilo, če bi čitalo napredna delavske liste in se zavedalo svojega položaja, potem bi vsak vedel, kako se danes računata; kaj bo sanjprej z delavskim ljudstvom.

Velika znanstvena ustanova

82 let bo dne 10. avgusta, odkar je bila ustanovljena Smithsonian institucija, katere odgovarja približno onim inozemskim ustanovam, ki slovijo pod imenom akademije znanosti.

Kdor gre v Washington, zamudi mnogo, ako ne obišče Smithsonian institucije in osmerico zavodov pod njenim nadzorstvom, v številni narodni muzej (National museum) in narodno razstavno umetnosti (National Gallery of Art).

Čudovita zgodovina Smithsonian institucije sega nazaj v l. 1828, ko je James Smithson iz Angleške, sin vojvoda Northumberlandskega in potomec angleškega kralja Henrika VIII., zapustil v svoji oporoki svoje premoženje od \$550,000 Združenim državam v svrhu ustanovitve zavoda "za povečanje in razširjanje znanosti med ljudmi".

James Smithson ni bil nikoli v Združenih državah. Mlada ameriška republika ni bila onih časov nič kaj popularna na Angliškem; mnogi so celo provokovali raspad Združenih držav. James Smithson, odličen kemikar in mineralog, pa je ostvrdno veroval v bodočnost svobodne republike v Novem svetu in je podaril sredstva za zavod, ki je postal osnova ameriške znanosti.

Kongres je sprejel zapuščino, pa ne brez ugovorov. Leta razpravljanja so minila, predno se je sklenilo, kako oblika naj sadi dobi Smithsonian institucija. Tako je bila ta ustanovljena še v avgustu l. 1846. Kakor je bilo končno organizirana, je bila Smithsonian Institution organizacija pod privatnim vodstvom in s privatnim sklodom, ali pod varstvom in poverjenstvom ameriške vlade. Nekateri raziskave Smithsonian institucije so postavile temelj za ustanovitve večerice vladnih uradov, večerice vremenški urad. Sedemica izmed teh je še vedno upravljena od Smithsonian institucije po navodilu Kongresa, namreč narodni muzej, narodna galerija umetnosti, urad za ameriško narodopisje (etnologijo), narodni zoologični park, svedarna (Astrophysical Observatory), International Exchange in urad za mednarodni katalog znanstvene literature.

Ovčice iz ameriškega žurnalizma

Slavni milvaški pesnik, Albert R. Curtis, razpravlja o svoji poetični umetnosti v Milwaukee Journalu tako-le:

"Meni sedaj teko pesmi na papir, kakor teče voda iz pipe. Samo prvo vrstico napišem, ostale pa kar same sledo. Pišem o katerikoli predmetu, humorističnem ali žalostnem, z enako lahko roko. Nekateri verzi izpod moje peresa se taksajo na široko. Eden najboljših, mislim, je bil "Boji dober napravljeni prijatelj, enofensni pes" po Estari pesmi je Wisconsin Humane Society takoj klistala in je priobčila v svojem glasilu. Prav to pesem štijeje v ljudskih šolah po vsej državi in mislim, da bo delo zelo koristljiva."

Washingtonski "Daily Press" v Spokanu poroča o razstavi muzeja in oslov sledi:

"Gospa Walter Grob iz Rocklynja je bila izvoljena za tukajšnje mestec Davenport na razstavi muzeja v Hartingtonu in nekda druga gospa je v spremljajala na razstavi muzeja in oslov."

Novomeški Daily Optic v Las Vegasu je objavil to-le naznanilo:

"Če mi osebja, ki mi je odnesla hlače in kar je bilo v žepih, prinese hlače neopazno v mojo sobo, bom imetek razdelil žinjo in ne bom stavlil nobenega vprašanja; potem pa naj gre k vragu."

Judovski rabinec W. Willmer poroča v listu "Lions", ki je glasilo organizacije Lions, to-le čedno notico:

"Vstrajam na tem, da če je med angeli in arhangeli ali pa še celo med božanskimi bitji kakšna višja družba, tedaj je to prav gotovo ta družba naš klub Lions."

Detroitake News pišejo:

"Potrebujemo dva izurjena kopača odvodnih kanalov, ki pa morata znati tudi igrati ob prostem času banjo ali violino. Telefon: Euclid 0536."

Neki list v New Jerseyju je objavil vest o slavnem ameriškem kralju baseballa, ko je Babe Ruth prelomil prometni odlok brzine:

"Obravnava proti Babe Ruthu radi prehitrega drvenja z avtom je bila ustavljena. Policijaki načelnik je pojasnil zakaj: "Babe Ruth je največji in najboljši baseballski igralec na svetu. In on je moj prijatelj."

Newyorški Times je priobčil to-le krasno mnenje katoliškega duhovna z oslom na Krista in veliki business:

"Krist je bil avtor in ustanovitelj velikega businessa. Bog oče sam je bil najbogatejši businessman vseh časov."

V državi Ohio je mesto Cincinnati, kjer se tiska Cincinnati Enquirer, v katerem poročajo o pokojnem senatorju Willisu, predsednikem kandidatu, ki je trdil, da je ohijski guvernator tako čist in pošten, kot pasji zob, to-le duhovito krilatice:

"Država Ohio je pogledala v dušo senatorja Willisa in je proučila, da je njegova duša čista in lepo umita. Po dolgem premišljevanju so državljani te države prišli do spoznanja, da je bil Willis kremenitica značaja. Tako vidimo danes, da se je poročilo pokojnemu senatorju, bivšemu guvernerrju, kongresmanu, učitelju in pravniku Willisu, pridobiti si zavidljivi prostor med političnimi veljaki države Ohio, ker je ljudstvo spoznalo, da je njegova duša lepa, čista in osnažena, ki se sedaj raduje v nebesih."

OPAZOVANJA

Slama demokracije.

Zdaj smo spet v "predpustu" slavnatih volitev. Casopisi vse dežele vodijo slavnata glasovanja in objavljajo številke "slame", ki je oddana za Hooverja ali Smitha. Glasovi "slame", ki jo mlajši žolti žurnali, segajo že v stotisoče.

Najlepše pa je, ker iz teh slavnatih glasov sklepajo na rezultat pravih volitev. "Kam višje veter slamo, tam pojdejo glasovi," je običajna rečenica političnih obojenjakov.

Ako bi človek sodil po tej "slami", bi zaključil, da ljudje komaj čakajo volilnega dneva — ljudje v ogromni večini. Navdušenost za "slamovanje" nima nobene meje v kolonah kapitalističnih listov.

A dostoj se ni bilo tako in tudi ne bo drugače.

Nam je sicer vseeno, da li dobi Hoover ali Smith slamo in klase; vseeno je, če je večina slavnatih volitev na Smithovi strani in znanost njegove zmagi ali je to le šala in bodo slavnati kasneje vai volili Hooverja.

Značilno je samo to, da se o genaj slavnatih glasovanj navadno spremeni v jed, kadar je treba zares voliti.

Pri zadnjih predsedniških volitvah ni volila niti polovica ameriških volitev. Na milijone delavcev in farmerjev je pogabilo na volitve. V vseh deželah se volilci bolj zanimajo za volitve kakor baš v Združenih državah. Kako bi kričali, če bi bila volilna pravica omejena ali celo odpravljena! Tako pa se ne zmenjajo za isto. Koliko krika je bilo za žensko volilno pra-

vico — in danes, ko smejo ženske voliti? Niti ena tretjina se ne posluži te pravice!

Kje bolj ameriško demokracija? Ali so delavci in farmerji res že obupali nad svojimi političnimi pravicami?

Nekaj mora biti.

Masa lahko spi — in navadno spi — toliko pa mora le videti, vsaj na koticke enega očesa, da ni razlike med glavnimi tekmovalci za vodstvo vlade. In ker ni razlike — hell, naj jih voli kdor hoče!

Legenda in legende.

Prijatelju Trunku: Razlika med legendarnim Petrom in "legendarnim" Molekovim očetom je sledeča:

Prvič je ime Molekovega očeta zapisano v velikih krstnih bukvalah, v katere lahko pogleda vsakdo, kdor se zanima za rojstni datum akromnega moža, ki je mrtev že 35 let. Drugič so se pri življenju mnoge priče — sebe izključujem — ki so ga poznale živega in poštenega kot je bil.

O prvem papežu Petru pa ne more pričati noben zgodovinski dokument, ki lahko prenese nevtralnno znanstveno kritiko. Zato se lahko imenuje legenda.

Koncem konca — da ne bo prijatelj Trunk mislil, da moram ne morem spati radi vprašanja eksistence tistega Petra — lahko omenim, da mi je vseeno, če je Peter res kdaj živel ali ne. Glede takih malenkosti si res ne bom bellil glave, ko pa so druga, važnejša vprašanja na dnevnem redu.

STAVKA TEKSTILNIH DELAVCEV V NEW BEDFORDU.

V Bedfordu je zastavljalo 27 tisoč tekstilnih delavcev, ker so tekstilni baroni odločili, da se jim mezda zniža za deset odstotkov. Mezda tekstilnih delavcev ni bila nikdar visoka. Bila je vedno nizka. Povprečna mezda tekstilnega delavca je bila od 19 do 21 dolarjev na teden. Ako se od te mezde odtegne od \$1.90 do \$2.10 na teden, kaj pa še ostane tekstilnemu delavcu za prehranitev sebe in svoje družine? S tako mezdo prav zanesljivo noben delavec ne more prehraniti in oblačiti svoje družine, še toliko manj pa najeti stanovanje, ki je podobno človeškemu bivališču. Ako je tekstilni delavec oženjen, hodita mož in žena delat v tovarno. Navadno se vrstita, da eden dela podnevu, drugi pa ponoči. To dejstvo govori, kako važno je za delavce, da se ponočno delo prepove v vseh podjetjih, v katerih ne narekujejo tehnični vzroki, da se dela v podjetju noč in dan. To bi veliko več zaleglo za znižanje števil brezposelnih delavcev in za povišanje mezde, kot znižanje dnevnih delavnih ur.

V tovarni, v kateri se dela noč in dan, se dela od 20 do 24 ur. Število delavnih ur v tovarni je odvisno od obdanic in obnočnic, ki so uvedene v tovarnih. Akoravno sta v tovarni uvedeni obdanic in obnočnica in vsaka traja le osem ur, se v tovarni dela že šestnajst ur. V šestnajst urah se pa veliko več producira kot v osmih. To razume tudi preprost človek. V državah, v katerih je prepovedano ponočno delo za ženske, delajo ponoči delavci, podnevu pa delavke, kjer pa tega ni, se pa delavci in delavke vrste, kot je to vseh podjetniku ali kompaniji.

Če tudi mož in žena delata v tovarni, zaslužita oja skupaj toliko, da se družina zelo skromno in s pritrgovanjem pri hrani, na obleki, kurjavi in drugih potrebninah za silo preživi. Osem trideset do dva štirideset dolarjev tedenskega zaslužka ni tako velika vsota, da bi se družina prehranjevala in oblačila in stanovala tako, kot se spodobi za ljudi. Ako se od tega zaslužka odtrga še \$3.80 do \$4.20, tedaj se zaslužek skrči tako nizko, da ne zadostuje več za najskromnejšo prehranitev.

Povprečni zaslužek tekstilnega delavca znese na leto okoli \$1,025. Ako delata mož in žena v tekstilni tovarni, tedaj zaslužita mož in žena, ako sta zdrava in imata delo skozi vse leto, \$2,050. Statistični biro delavskega departementa pa pravi, da ta vsota, ki je potrebna za prehranitev družine, obstoječe iz pet glav, nikakor ne zadostuje za pošteno prehranitev družine. Tekstilni podjetniki so pa hoteli še od te vsote odtrgati par sto dolarjev na leto.

Družine tekstilnih delavcev so pa navadno bogato obdarovane z otroci.

Ali se naj kdo čudi, ako so tekstilni delavci vpriči takih razmer zastavkali, ko so jim podjetniki napovedali znižanje mezde? Naobratno pa vidimo, da tekstilni podjetniki postajajo milijonarji in žive v razkošju in izobilju.

Tekstilni delavci so organizirali trden odpor. Oni dobro razumejo, ako podležejo, da bodo tekstilni podjetniki zopet spomladali tukaj z novim znižanjem mezde, daaravno na drugi strani kriče, da je treba povišati zaščitni tarif na tekstilne izdelke, da jih bodo lahko prodajali še po višji ceni.

Danes živimo v času čudeznih iznajdb in strojne produkcije. Siromašni tekstilni delavci, ki se junaško bojujejo za kos kruha, zaslužijo vsestransko podporo vseh poštenih ljudi, posebno pa od strani strokovno organiziranega delavstva. Čas je torej tudi tukaj, da se v tekstilni industriji napravi red. Ako tekstilni tovarnarji ne znajo vsled svoje nesposobnosti voditi tekstilne industrije, naj povedo jasno in odprto, da so s svojimi zmognostmi pri kraju. Ameriško ljudstvo bo lahko prevzelo in vodilo to industrijo.

Ameriško organizirano delavstvo je na strani stavkoječih tekstilnih delavcev ne glede na to, kako metropolitanski tisk barva vesti o stavki in grdi stavkarje, da bi izgubili simpatije v javnosti.

Delovanje Smithsonian institucije.

O Smithsonian Institution se doslej pravilno, da je "roditelj ameriške znanosti". Pospesevanje raziskovanj na novih poljih je njena prva naloga in Institution je znatno prispela skoraj k vsaki panogi znanosti, zlasti na polju vremenoznanstva (meteorologije), zemljeslovja (geologije), rastlinstva (botanike), živalstva (zoologije) in narodopisja (etnologije).

Smithsonian izvrauje izvorne znanstvene raziskave v vsaki panogi fizičnih in naravoslovnih ved. Te raziskave vključujejo ekspedicije širom sveta od tečaja do tečaja.

Institucija podpira druge znanstvene raziskave, izvedenih po žilnih, ki niso direktno v zvezi s institucijo, toliko po ameriških kolikor inozemskih znanstvenikih. Tako je, na primer, nemški znanstvenik Schumann vabil podporo Smithsonian institucije v svojih pionirskih študijah o ultravioletnih žarkih.

Vse publikacije institucije se razpošiljajo sastonj brezplačno in znanstvenim zavodom širom sveta. Posebni urad institucije, takovani International Exchange Service, se bavi z zamenjavo znanstvenih informacij med Združenimi državami in ostalimi svetovi.

Institucija odgovarja vsako leto mnogim tisoč ljudem na vprašanja o znanstvenih predmetih. Ta vprašanja prihajajo od največjih učenjakov na svetu, pa tudi od polupismenih ljudi. V zadnjem času je Smithsonian privedla tudi nekoliko radio-predavanj s strani odličnih učenjakov.

Sedanji tajnik Smithsonian institucije je Charles G. Abbott, zvezdoslovec, ki slovi po svetu po svojih raziskavah o solnčni radiaciji.

Če tudi mož in žena delata v tovarni, zaslužita oja skupaj toliko, da se družina zelo skromno in s pritrgovanjem pri hrani, na obleki, kurjavi in drugih potrebninah za silo preživi.

O Smithsonian Institution se doslej pravilno, da je "roditelj ameriške znanosti". Pospesevanje raziskovanj na novih poljih je njena prva naloga in Institution je znatno prispela skoraj k vsaki panogi znanosti, zlasti na polju vremenoznanstva (meteorologije), zemljeslovja (geologije), rastlinstva (botanike), živalstva (zoologije) in narodopisja (etnologije).

Smithsonian izvrauje izvorne znanstvene raziskave v vsaki panogi fizičnih in naravoslovnih ved. Te raziskave vključujejo ekspedicije širom sveta od tečaja do tečaja.

Institucija podpira druge znanstvene raziskave, izvedenih po žilnih, ki niso direktno v zvezi s institucijo, toliko po ameriških kolikor inozemskih znanstvenikih. Tako je, na primer, nemški znanstvenik Schumann vabil podporo Smithsonian institucije v svojih pionirskih študijah o ultravioletnih žarkih.

Vse publikacije institucije se razpošiljajo sastonj brezplačno in znanstvenim zavodom širom sveta. Posebni urad institucije, takovani International Exchange Service, se bavi z zamenjavo znanstvenih informacij med Združenimi državami in ostalimi svetovi.

Institucija odgovarja vsako leto mnogim tisoč ljudem na vprašanja o znanstvenih predmetih. Ta vprašanja prihajajo od največjih učenjakov na svetu, pa tudi od polupismenih ljudi. V zadnjem času je Smithsonian privedla tudi nekoliko radio-predavanj s strani odličnih učenjakov.

Sedanji tajnik Smithsonian institucije je Charles G. Abbott, zvezdoslovec, ki slovi po svetu po svojih raziskavah o solnčni radiaciji.

Če tudi mož in žena delata v tovarni, zaslužita oja skupaj toliko, da se družina zelo skromno in s pritrgovanjem pri hrani, na obleki, kurjavi in drugih potrebninah za silo preživi.

Če tudi mož in žena delata v tovarni, zaslužita oja skupaj toliko, da se družina zelo skromno in s pritrgovanjem pri hrani, na obleki, kurjavi in drugih potrebninah za silo preživi. Osem trideset do dva štirideset dolarjev tedenskega zaslužka ni tako velika vsota, da bi se družina prehranjevala in oblačila in stanovala tako, kot se spodobi za ljudi. Ako se od tega zaslužka odtrga še \$3.80 do \$4.20, tedaj se zaslužek skrči tako nizko, da ne zadostuje več za najskromnejšo prehranitev.

Povprečni zaslužek tekstilnega delavca znese na leto okoli \$1,025.

Povprečni zaslužek tekstilnega delavca znese na leto okoli \$1,025. Ako delata mož in žena v tekstilni tovarni, tedaj zaslužita mož in žena, ako sta zdrava in imata delo skozi vse leto, \$2,050. Statistični biro delavskega departementa pa pravi, da ta vsota, ki je potrebna za prehranitev družine, obstoječe iz pet glav, nikakor ne zadostuje za pošteno prehranitev družine. Tekstilni podjetniki so pa hoteli še od te vsote odtrgati par sto dolarjev na leto.

Družine tekstilnih delavcev so pa navadno bogato obdarovane z otroci.

Ali se naj kdo čudi, ako so tekstilni delavci vpriči takih razmer zastavkali, ko so jim podjetniki napovedali znižanje mezde? Naobratno pa vidimo, da tekstilni podjetniki postajajo milijonarji in žive v razkošju in izobilju.

Tekstilni delavci so organizirali trden odpor. Oni dobro razumejo, ako podležejo, da bodo tekstilni podjetniki zopet spomladali tukaj z novim znižanjem mezde, daaravno na drugi strani kriče, da je treba povišati zaščitni tarif na tekstilne izdelke, da jih bodo lahko prodajali še po višji ceni.

Slavni milvaški pesnik, Albert R. Curtis, razpravlja o svoji poetični umetnosti v Milwaukee Journalu tako-le:

Slavni milvaški pesnik, Albert R. Curtis, razpravlja o svoji poetični umetnosti v Milwaukee Journalu tako-le:

"Meni sedaj teko pesmi na papir, kakor teče voda iz pipe. Samo prvo vrstico napišem, ostale pa kar same sledo. Pišem o katerikoli predmetu, humorističnem ali žalostnem, z enako lahko roko. Nekateri verzi izpod moje peresa se taksajo na široko. Eden najboljših, mislim, je bil "Boji dober napravljeni prijatelj, enofensni pes" po Estari pesmi je Wisconsin Humane Society takoj klistala in je priobčila v svojem glasilu. Prav to pesem štijeje v ljudskih šolah po vsej državi in mislim, da bo delo zelo koristljiva."

Washingtonski "Daily Press" v Spokanu poroča o razstavi muzeja in oslov sledi:

"Gospa Walter Grob iz Rocklynja je bila izvoljena za tukajšnje mestec Davenport na razstavi muzeja v Hartingtonu in nekda druga gospa je v spremljajala na razstavi muzeja in oslov."

Novomeški Daily Optic v Las Vegasu je objavil to-le naznanilo:

"Če mi osebja, ki mi je odnesla hlače in kar je bilo v žepih, prinese hlače neopazno v mojo sobo, bom imetek razdelil žinjo in ne bom stavlil nobenega vprašanja; potem pa naj gre k vragu."

Judovski rabinec W. Willmer poroča v listu "Lions", ki je glasilo organizacije Lions, to-le čedno notico:

"Vstrajam na tem, da če je med angeli in arhangeli ali pa še celo med božanskimi bitji kakšna višja družba, tedaj je to prav gotovo ta družba naš klub Lions."

Detroitake News pišejo:

"Potrebujemo dva izurjena kopača odvodnih kanalov, ki pa morata znati tudi igrati ob prostem času banjo ali violino. Telefon: Euclid 0536."

Neki list v New Jerseyju je objavil vest o slavnem ameriškem kralju baseballa, ko je Babe Ruth prelomil prometni odlok brzine:

"Obravnava proti Babe Ruthu radi prehitrega drvenja z avtom je bila ustavljena. Policijaki načelnik je pojasnil zakaj: "Babe Ruth je največji in najboljši baseballski igralec na svetu. In on je moj prijatelj."

Newyorški Times je priobčil to-le krasno mnenje katoliškega duhovna z oslom na Krista in veliki business:

"Krist je bil avtor in ustanovitelj velikega businessa. Bog oče sam je bil najbogatejši businessman vseh časov."

V državi Ohio je mesto Cincinnati, kjer se tiska Cincinnati Enquirer, v katerem poročajo o pokojnem senatorju Willisu, predsednikem kandidatu, ki je trdil, da je ohijski guvernator tako čist in pošten, kot pasji zob, to-le duhovito krilatice:

"Država Ohio je pogledala v dušo senatorja Willisa in je proučila, da je njegova duša čista in lepo umita. Po dolgem premišljevanju so državljani te države prišli do spoznanja, da je bil Willis kremenitica značaja. Tako vidimo danes, da se je poročilo pokojnemu senatorju, bivšemu guvernerrju, kongresmanu, učitelju in pravniku Willisu, pridobiti si zavidljivi prostor med političnimi veljaki države Ohio, ker je ljudstvo spoznalo, da je njegova duša lepa, čista in osnažena, ki se sedaj raduje v nebesih."

Slavni milvaški pesnik, Albert R. Curtis, razpravlja o svoji poetični umetnosti v Milwaukee Journalu tako-le:

Slavni milvaški pesnik, Albert R. Curtis, razpravlja o svoji poetični umetnosti v Milwaukee Journalu tako-le:

"Meni sedaj teko pesmi na papir, kakor teče voda iz pipe. Samo prvo vrstico napišem, ostale pa kar same sledo. Pišem o katerikoli predmetu, humorističnem ali žalostnem, z enako lahko roko. Nekateri verzi izpod moje peresa se taksajo na široko. Eden najboljših, mislim, je bil "Boji dober napravljeni prijatelj, enofensni pes" po Estari pesmi je Wisconsin Humane Society takoj klistala in je priobčila v svojem glasilu. Prav to pesem štijeje v ljudskih šolah po vsej državi in mislim, da bo delo zelo koristljiva."

Washingtonski "Daily Press" v Spokanu poroča o razstavi muzeja in oslov sledi:

"Gospa Walter Grob iz Rocklynja je bila izvoljena za tukajšnje mestec Davenport na razstavi muzeja v Hartingtonu in nekda druga gospa je v spremljajala na razstavi muzeja in oslov."

Novomeški Daily Optic v Las Vegasu je objavil to-le naznanilo:

"Če mi osebja, ki mi je odnesla hlače in kar je bilo v žepih, prinese hlače neopazno v mojo sobo, bom imetek razdelil žinjo in ne bom stavlil nobenega vprašanja; potem pa naj gre k vragu."

Judovski rabinec W. Willmer poroča v listu "Lions", ki je glasilo organizacije Lions, to-le čedno notico:

"Vstrajam na tem, da če je med angeli in arhangeli ali pa še celo med božanskimi bitji kakšna višja družba, tedaj je to prav gotovo ta družba naš klub Lions."

Detroitake News pišejo:

"Potrebujemo dva izurjena kopača odvodnih kanalov, ki pa morata znati tudi igrati ob prostem času banjo ali violino. Telefon: Euclid 0536."

Neki list v New Jerseyju je objavil vest o slavnem ameriškem kralju baseballa, ko je Babe Ruth prelomil prometni odlok brzine:

"Obravnava proti Babe Ruthu radi prehitrega drvenja z avtom je bila ustavljena. Policijaki načelnik je pojasnil zakaj: "Babe Ruth je največji in najboljši baseballski igralec na svetu. In on je moj prijatelj."

Newyorški Times je priobčil to-le krasno mnenje katoliškega duhovna z oslom na Krista in veliki business:

"Krist je bil avtor in ustanovitelj velikega businessa. Bog oče sam je bil najbogatejši businessman vseh časov."

V državi Ohio je mesto Cincinnati, kjer se tiska Cincinnati Enquirer, v katerem poročajo o pokojnem senatorju Willisu, predsednikem kandidatu, ki je trdil, da je ohijski guvernator tako čist in pošten, kot pasji zob, to-le duhovito krilatice:

"Država Ohio je pogledala v dušo senatorja Willisa in je proučila, da je njegova duša čista in lepo umita. Po dolgem premišljevanju so državljani te države prišli do spoznanja, da je bil Willis kremenitica značaja. Tako vidimo danes, da se je poročilo pokojnemu senatorju, bivšemu guvernerrju, kongresmanu, učitelju in pravniku Willisu, pridobiti si zavidljivi prostor med političnimi veljaki države Ohio, ker je ljudstvo spoznalo, da je njegova duša lepa, čista in osnažena, ki se sedaj raduje v nebesih."

Slavni milvaški pesnik, Albert R. Curtis, razpravlja o svoji poetični umetnosti v Milwaukee Journalu tako-le:

Slavni milvaški pesnik, Albert R. Curtis, razpravlja o svoji poetični umetnosti v Milwaukee Journalu tako-le:

"Meni sedaj teko pesmi na papir, kakor teče voda iz pipe. Samo prvo vrstico napišem, ostale pa kar same sledo. Pišem o katerikoli predmetu, humorističnem ali žalostnem, z enako lahko roko. Nekateri verzi izpod moje peresa se taksajo na široko. Eden najboljših, mislim, je bil "Boji dober napravljeni prijatelj, enofensni pes" po Estari pesmi je Wisconsin Humane Society takoj klistala in je priobčila v svojem glasilu. Prav to pesem štijeje v ljudskih šolah po vsej državi in mislim, da bo delo zelo koristljiva."

Washingtonski "Daily Press" v Spokanu poroča o razstavi muzeja in oslov sledi:

"Gospa Walter Grob iz Rocklynja je bila izvoljena za tukajšnje mestec Davenport na razstavi muzeja v Hartingtonu in nekda druga gospa je v spremljajala na razstavi muzeja in oslov."

Novomeški Daily Optic v Las Vegasu je objavil to-le naznanilo:

"Če mi osebja, ki mi je odnesla hlače in kar je bilo v žepih, prinese hlače neopazno v mojo sobo, bom imetek razdelil žinjo in ne bom stavlil nobenega vprašanja; potem pa naj gre k vragu."

Judovski rabinec W. Willmer poroča v listu "Lions", ki je glasilo organizacije Lions, to-le čedno notico:

"Vstrajam na tem, da če je med angeli in arhangeli ali pa še celo med božanskimi bitji kakšna višja družba, tedaj je to prav gotovo ta družba naš klub Lions."

Detroitake News pišejo:

"Potrebujemo dva izurjena kopača odvodnih kanalov, ki pa morata znati tudi igrati ob prostem času banjo ali violino. Telefon: Euclid 0536."

Neki list v New Jerseyju je objavil vest o slavnem ameriškem kralju baseballa, ko je Babe Ruth prelomil prometni odlok brzine:

"Obravnava proti Babe Ruthu radi prehitrega drvenja z avtom je bila ustavljena. Policijaki načelnik je pojasnil zakaj: "Babe Ruth je največji in najboljši baseballski igralec na svetu. In on je moj prijatelj."

Newyorški Times je priobčil to-le krasno mnenje katoliškega duhovna z oslom na Krista in veliki business:

"Krist je bil avtor in ustanovitelj velikega businessa. Bog oče sam je bil najbogatejši businessman vseh časov."

V državi Ohio je mesto Cincinnati, kjer se tiska Cincinnati Enquirer, v katerem poročajo o pokojnem senatorju Willisu, predsednikem kandidatu, ki je trdil, da je ohijski guvernator tako čist in pošten, kot pasji zob, to-le duhovito krilatice:

"Država Ohio je pogledala v dušo senatorja Willisa in je proučila, da je njegova duša čista in lepo umita. Po dolgem premišljevanju so državljani te države prišli do spoznanja, da je bil Willis kremenitica značaja. Tako vidimo danes, da se je poročilo pokojnemu senatorju, bivšemu guvernerrju, kongresmanu, učitelju in pravniku Willisu, pridobiti si zavidljivi prostor med političnimi veljaki države Ohio, ker je ljudstvo spoznalo, da je njegova duša lepa, čista in osnažena, ki se sedaj raduje v nebesih."

Slavni milvaški pesnik, Albert R. Curtis, razpravlja o svoji poetični umetnosti v Milwaukee Journalu tako-le:

Slavni milvaški pesnik, Albert R. Curtis, razpravlja o svoji poetični umetnosti v Milwaukee Journalu tako-le:

"Meni sedaj teko pesmi na papir, kakor teče voda iz pipe. Samo prvo vrstico napišem, ostale pa kar same sledo. Pišem o katerikoli predmetu, humorističnem ali žalostnem, z enako lahko roko. Nekateri verzi izpod moje peresa se taksajo na široko. Eden najboljših, mislim, je bil "Boji dober napravljeni prijatelj, enofensni pes" po Estari pesmi je Wisconsin Humane Society takoj klistala in je priobčila v svojem glasilu. Prav to pesem štijeje v ljudskih šolah po vsej državi in mislim, da bo delo zelo koristljiva."

Washingtonski "Daily Press" v Spokanu poroča o razstavi muzeja in oslov sledi:

"Gospa Walter Grob iz Rocklynja je bila izvoljena za tukajšnje mestec Davenport na razstavi muzeja v Hartingtonu in nekda druga gospa je v spremljajala na razstavi muzeja in oslov."

Novomeški Daily Optic v Las Vegasu je objavil to-le naznanilo:

"Če mi osebja, ki mi je odnesla hlače in kar je bilo v žepih, prinese hlače neopazno v mojo sobo, bom imetek razdelil žinjo in ne bom stavlil nobenega vprašanja; potem pa naj gre k vragu."

Judovski rabinec W. Willmer poroča v listu "Lions", ki je glasilo organizacije Lions, to-le čedno notico:

"Vstrajam na tem, da če je med angeli in arhangeli ali pa še celo med božanskimi bitji kakšna višja družba, tedaj je to prav gotovo ta družba naš klub Lions."

Detroitake News pišejo:

"Potrebujemo dva izurjena kopača odvodnih kanalov, ki pa morata znati tudi igrati ob prostem času banjo ali violino. Telefon: Euclid 0536."

Neki list v New Jerseyju je objavil vest o slavnem ameriškem kralju baseballa, ko je Babe Ruth prelomil prometni odlok brzine:

"Obravnava proti Babe Ruthu radi prehitrega drvenja z avtom je bila ustavljena. Policijaki načelnik je pojasnil zakaj: "Babe Ruth je največji in najboljši baseballski igralec na svetu. In on je moj prijatelj."

Newyorški Times je priobčil to-le krasno mnenje katoliškega duhovna z oslom na Krista in veliki business:

"Krist je bil avtor in ustanovitelj velikega businessa. Bog oče sam je bil najbogatejši businessman vseh časov."

V državi Ohio je mesto Cincinnati, kjer se tiska Cincinnati Enquirer, v katerem poročajo o pokojnem senatorju Willisu, predsednikem kandidatu, ki je trdil, da je ohijski guvernator tako čist in pošten, kot pasji zob, to-le duhovito krilatice:

"Država Ohio je pogledala v dušo senatorja Willisa in je proučila, da je njegova duša čista in lepo umita. Po dolgem premišljevanju so državljani te države prišli do spoznanja, da je bil Willis kremenitica značaja. Tako vidimo danes, da se je poročilo pokojnemu senatorju, bivšemu guvernerrju, kongresmanu, učitelju in pravniku Willisu, pridobiti si zavidljivi prostor med političnimi veljaki države Ohio, ker je ljudstvo spoznalo, da je njegova duša lepa, čista in osnažena, ki se sedaj raduje v nebesih."

Slavni milvaški pesnik, Albert R. Curtis, razpravlja o svoji poetični umetnosti v Milwaukee Journalu tako-le:

Slavni milvaški pesnik, Albert R. Curtis, razpravlja o svoji poetični umetnosti v Milwaukee Journalu tako-le:

"Meni sedaj teko pesmi na papir, kakor teče voda iz pipe. Samo prvo vrstico napišem, ostale pa kar same sledo. Pišem o katerikoli predmetu, humorističnem ali žalostnem, z enako lahko roko. Nekateri verzi izpod moje peresa se taksajo na široko. Eden najboljših, mislim, je bil "Boji dober napravljeni prij

Kako sem postal raziskovalec

Raziskovalec nisem postal slučajno, ampak po trdnem premišljenem načrtu.

Ze v 15. letu starosti sem sklenil da se posvetim raziskovanju polarnih dežel. Takrat so mi prvi prišli v roke knjige velikega angleškega raziskovalca Arktičnega Sira Johna Franklina. Čtivo sem upravljal in to je postalo odlično za moje poznejše življenje. Sklenil sem postati raziskovalec in vse, kar sem počel napravil, sem storil samo za to, da bi dosegel ta smoter.

Metodično sem se začel pripravljati za bodoči poklic z utrjevanjem telesa. Na Norveškem sta se tedaj gojila dva sporta: nogomet in smučanje. Slednjeu sportu sem se posvetil z velikim navdušenjem in z vso strastjo. Vsako leto sem se smučal od novembra do aprila. Tako sem obredel vso okolico norveške prestolnice Oslo, ki se je tedaj še imenovala Kristianija. Poleg smučanja sem se uril tudi v drsanju. Mišice so se mi okrepile in telo mi je postalo žilavo.

Mati se je bala zame in mi je branila iz hiše. Nešteto krat sem bil očet, ker nisem hotel ostati doma in sem šil v mraz. Mene pa so šle po glavi samo mrzne noči na severnem tečaju. Ko mi je bilo 18 let, sem dovršil srednje šolo. Vpisal sem se na univerzo v Oslu; izbral sem si medicino.

Oče mi je umrl že v 14. letu, v šestem semestru mojih univerzitetnih studij so pokopali mediciner. Ker sem se posvetil medicini, samo da bi ustregel njej, sem takoj po njeni smrti obesil steno na klin. Zadolstil sem vsaki dolžnosti, ki traja na Norveškem samo par tednov v letu in nato sem se začel smotreno pripravljati na raziskovaleški poklic.

Pregledal sem vse knjige raziskovalcev severnega tečaja, ki so mi prišle v roke. Spoznal sem, da je Ahilova peta raziskovalec Arktide na splošno v tem, da so vodje ekspedij, niso pa obremenjeni s svojimi ladjami. Navadno so vse ladje, ki so bili opora ekspedij, vodili pomoraki kapitani. Ekspedije so na ta način imele dva poveljnika. Tako so nastali prepri in nesporazumi. Skoro vedno se je ekspedija razcepila na dvoje. Ti skupini sta šli narazen ter sta se na koncu vrnili domov brez uspehov.

Za svojo osebo sem hotel takoj reči izključiti. Sklenil sem torej, da si pridobim, preden začnem raziskovaleško kariero, zkušnje kapitana, kar mi bo omočilo, da bom sam svoj gospodar. Poprijel sem se tozadevnih prakse in se se za nekaj let od 1. 1894. do 1896. vkrcal na nekoliko jadrnic kot navaden morar. Ščasoma sem se povzpelo do armarja ter sem napravil skupnjo za kapitana. Leta 1897 sem vkrcal na "Belgico", ladjo, ki je plula na južni tečaj, da bi raziskovala magnetizem v južnih polarnih deželah. Namestili so me prvega krmarja. Ta ekspedija je bila hudo mednarodnega značaja. Poveljeval ji je neki belgijski artiljerije, ki je služboval prej v francoski armarier ter je bil izborni kapitan. Na tej ladji je bil za zdravnika Amerikan dr. Cook, mož, ki je pozneje zapustil žalošno življenje. Znanstveni vodja ekspedije je bil Romun, njegov pomočnik pa Poljak. Pet mož po imenu je bilo norveškega pokolela, ostali so bili Belgijci. Ekspedija je bila na poti dve leti. V velikih naporih in poučni vožnji se je srečno vrnila v domovino.

Leta 1900 sem napravil skupnjo za kapitanski patent in sem se pripravljal na praktično. Ravnatelj vremensolovne observatorija v Oslu mi je priporočila za ravnateljica vremenske opazovalnice v Hamburgu. Odpotoval sem tja nekaj meseci sem si pridobil veliko teoretično in praktično znanje v pogledu magnetičnega opazovanja. Vrzel, ki so se poznale, sem pozneje izpopolnil v Potsdamu.

Moja prva ekspedija.

L. 1900 sem kupil ladjo za prvo ekspedijo. To je bila mala ribiška ladja, ki je imela samo 47 ton ter je bila stara prav toliko kakor jaz. V naslednjem letu sem se z njo podal v severne vode Atlantskega oceana med Norveško in Groenlandijo ter sem izkoristil vožnjo za oceanografska proučevanja. Pozimi in spomladi leta 1902 in 1903 sem se pripravil na drugo vožnjo. Iskal sem prehod s severa na zapad. Z vsemi močmi sem si prizadeval, da bi dobil sredstva, ki so mi bila potrebna za to podjetje. Obračal sem se na mecene znanosti, na učene družbe — do bil nisem nič. Nekateri upniki, ki so mi posodili denar, so celo začeli pritiskati name glede z plačili. Dne 16. junija 1903 je dosegla denarna kriza višek. Oglasil se je moj najnevarnejši upnik, ki je zahteval povračilo izposojene vasve v teku 24 ur in mi je pretil, da bo v nasprotnem primeru zaplenil ladjo, ker sem ga osleparil. Grozil mi je žalosten konec dolgoletnega dela. — Toda v tem trenutku sem se odločil za obupen korak. Sklical sem šest tovarišev, ki sem jim popolnoma zaupal, na posvetovanje. Razložil sem jim položaj in načrt. Pritrdili so mi in sprejeli moj sklep z navdušenjem. Se isti dan opolnoči smo se v največjem naliivu vkrcali na ladjo "Gjoa" ter smo se jeli pomikati proti Skagerraku in Severnem morju. Naslednje jutro, ko se je moj upnik zbudil, smo bili že na odprtem morju. Začelo se je potovanje, ki je trajalo tri leta in ki nam je prineslo uspeh, kakršnega so zaman iskali moji predhodniki cela stoletja.

Začetek "velike pustolovščine".

Tako se je začela velika pustolovščina, na katero sem se pripravil celo dotledanje življenje. Začel sem iskati severozapadno pasajo, ki je mučila toliko sto let vse polarne potnike. Arktično morje je najbrže malokdaj videlo takšno dramo, kakor se ji je nudila z mojo ekspedico.

"Gjoa" je bila 33 m dolga in 12 m široka. Plaval je precej na površini. Imela je en sam jamber in eno samo jadro. Prekrbneli smo se sicer s pomožnim motorjem, toda kaj bi z njim, ko smo se vsi bali ognja in eksplozije! Na Beechey-Islandu smo se prvič ustavili ter smo začeli beležiti magnetična opazovanja, da bi našli pravce, v katerem je ležal magnetični severni tečaj. Dognali smo, da moramo nadaljevati pot v smeri proti zapadni obali Boothie-Felix. Šli smo dalje in smo dosegli Peel-Sun, najsevernejšo točko, do katere so sploh tedaj prodrili polarni potniki. Tam je bil pred nami Sir Alan Joung s svojo "Pandoro".

Pokrajina je bila docela neraziskana in smo vsak teden enkrat naleteli na koralno otočje, s katerega smo se nekoč komaj rešili. Ladja je obtičala na grebenih in samo mogočen val jo je izpodnesel in potisnil nazaj v vodo. Le naključje se imamo zahvaliti, da nismo poginili. Ko smo malo ušli tej nesreči, že se je pojavil orkan, ki nas je premetaval štiri dni in štiri noči po morju. Veter je pihal od zapada. Pomagalo ni ne sidro, ne pomožni motor; da bi nas valovi ne vrgli zopet na kak koralni otok, sem vzel krmlilo sam v roke ter skušal ladjo usmeriti k nabrežju. K sreči je morje četrti dan utihnilo.

To je bilo 9. septembra, ko se je že nižala polarna noč. Bilo nam je jasno, da je treba sedaj poskusi zimsko bivaličke. Našli smo ga na južni obali dežele kralja Williama. Izkerali smo se v malem zalivu, ki je bil dobro zaščiten pred burjo in nas je varoval z visokimi planinami. Takoj smo se začeli pripravljati za prezimovanje. Najprej smo spravili na suho zaboje z živili. Zaboji so bili zbiti iz takih desk, da smo jih lahko porabili za postavitev koč. V njej smo namestili magnetne instrumente, ki so bili najboljše kakovosti ter so sami registrirali in se ravnali po mehanizmu ure. Vsako najmanjšo deklinacijo so aparati nameno od sebe zaznamovali na papirju. Opazovalna koča je morala biti prosta slehernih pred-

RAZNE VESTI

Caponejevi gangezi v zvezi z morilci Granadyja.

Chicago. — Preiskava posebne veleporote, ki zbira podatke glede terorja pri zadnjih primarnih volitvah, je dobila v svoje roke dokaze, da so bili Caponejevi gangezi v zvezi z morilci za morca Octavius Granadyja, Elterjevega oponenta za mesto volilnega odbornika v 20. wardi.

John Stege, pomožni policijski komisar, je v sredo izjavil, da ima v rokah evidenco, da je bil Jack McGurn, znan Caponejev ganez, v avtomobilu, ki je sledil več kot miljo daleč avtu, v katerem se je vozil Granady, in ga je končno prisilil, da je zavozil na kraj ceste ob nekem vožalu. Ko je Granady stopil iz avta, se je nanj vsula toča krogel in ga ubila. — McGurn je po volitvah izgubil, toda Stege je mnenja, da se skriva pri svojih prijateljih v mestu.

Bus se prevrnil v jarek; 30 ranjenih.

La Grange, Ind. — Trideset oseb je bilo ranjenih v sredo večer, ko je motorni bus Greyhound kompanije vozeč s Chicaga proti Clevelandu zdrčal v jarek kakih šest milj zapadno od tukaj. Trije izmed potnikov bodo najbrž umrli radi poškodb.

Charles Rutgen, voznik busa, ki je dobil težke poškodbe, krivi voznika avta, ki je na ovinku privozil nasproti, da je imel na svojem avtu odprte svetle luči, katere so ga začasno oslepile, da je zgubil kontrolo nad busom in zavozil v jarek.

Rančni uradnik ukradel pol milijona dolarjev.

New York, N. Y., 9. avg. — Cornelius Callahan, pomožni tajnik Bancitaly korporacije, je bil sredi aretiran v Montrealu, Kanadna, na obtožbo, da je ukradel denar in vrednostne papirje v vsoti pol milijona dolarjev.

Callahan je neporočen in je bil s svojo materjo na počitnicah v Montrealu, ko je bila tatlivo odkrita. Do odkritja je prišlo, ker so prišlo prijatelj pri tožbe od delničarjev korporacije, da niso še prejeli svojih dividend. — Callahan je kot uradnik vžival zaupanje korporacije, kjer je bil vposlen več let.

Samomor.

Chicago. — George Overback se je v sredo obesil v kleti svojega stanovanja, 6324 N. Talman ave. Kot vzrok samomora se navaja slabo zdravje.

RAZNO

Novo merjenje srečnega utripa. Profesorja Angenheister in Lau z Geodetskega zavoda v Potsdamu sta prišla na originalno idejo, da bi merila delovanja srca in krvni obtok z aparati, ki služijo drugače za registriranje potresov. Ti seizmografi (potresomeri) zabeležujejo vsako gibanje podlage v navpični in vodoravni smeri in sicer ga povečajo 300—8000krat z brzino 30 mm v sekundi. Poskusna oseba se vleče na trdno, nizko mizo, čije noge počivajo na podlagi iz debelega sukna ali gumija ali pa na deski, ki je položena s tremi preprogami. Registriranje nihalnega gibanja tla je s tem skoraj izključeno. Krievlje, ki nastajajo med eksperimentom na potresomeru, dajejo prav točno in zanimivo sliko o sunkovitih gibih srca in krvi. Poskusna oseba ni med vso posturo niti najmanj inkomfortna. Profesorja menita, da bo mogoče z nove metode dobiti važne podatke o delovanju srca in žilja.

metov, ki vplivajo na magnetizem. Zabiti nismo ameli v dekae niti enega železnega žebca. Spojili smo jih med seboj z žebci iz bakra. Prineali smo s seboj tudi marmor in nanj smo postavili instrumente. Zdad je bila naša glavna skrb, da se zadostno preskrbimo z živili. Hodili smo na lov po dva in dva ter smo v razmeroma kratkem času postrelili kakih 100 severnih manjšo deklinacijo so aparati nameno od sebe zaznamovali na papirju. Opazovalna koča je morala biti prosta slehernih pred-

Med papuanskimi ljudožeri in čarovniki

Po svojem očetu, dedu in pradedu je podedoval znanje, ki ga nečarovniki niso imeli. Ti predniki so bili učenjaki in psihologi, — seveda po svoje. Dognali so, da zavisi od vremena, kako uspeva pridelek na vrtu ali kako je z ribami in so lahko — opiraje se na svoja vremenska opazovanja — prerokovali, ali bo uspešna setev ali ribolov. Spoznali so, da nadalje, da nekateri rastline lajšajo bolečine in da ima vročina zdravilen učinek. Odkrili so, da v vodi skuhan žolc neke ribe stori človeka topega in neobčutljivega, da lahko komaj vidni koščki bambusa usmrte človeka, če mu pridejo v želodec in da mora umreti, kdor se poprasa s konico trstike, ki je bila nekaj dni zataknjena v gnilo meso. Prav tako so odkrili skrivnosti hipnotizma in sugestije, ki vzbujajo občudovanje celo pri omikanih narodih. Lahko si mislite, kako silno morejo takle pojavi vplivati na prebivalca novogvinejskih dežel! "Človek je to, kar veruje," pravi pregovor. In to velja med divjaki prav tako kakor pri nas.

Ko je bil tedaj Tata Kao na vlišku svoje moči in slave, je zadovolstvo, če je rekel temu ali onemu človeku, da bo umrl in mu je le-ta verjel, in ako je rekel komu, da mu bo dobro šlo, je tudi verjel. Ako pa je smrt predolgo čakala, si je stari čarovnik pomagal s štoprom, ki ga je večje pomešal v hrano ali kokosovo mleko. Tata Kao se ni plašil potovanja; obiskoval je sosednje čarovnike, ki so ga s bog njegove učenosti silno čislali in je od njih še maršakaj pridobil.

Stari čarovnik je bil tudi nadarjen glumač. Prišel je na glas zaradi svojih vraž in skrivnostnih dejanj; kadarkoli je izvrševal kakšno čarovnišvo, se je delal od silne učenega in je skušal gledalce prepričati, da je v nepoprednem stiku z duhovi. Če je kdo po naključju umrl, se je balhal po vaseh, da bi bilo drugače, ko bi bil njega prej vprašal za svet; smrt od kač ali krokodilov, zaradi rane ali bolezni, — vse je umel izrabiti zase. Prav tako, kajpak, tudi sleherno srečno naključje.

Ko so belopolti ljudje prodrli v njegovo območje, so takoj videli, da je treba na primeren način razgaliti tega šarlatana in mu vzeti ugled, če nečudo, da bi ga zlorabljali napram omikanim ljudem. Neki pameten uradnik si je tedaj zastavil nalogo, da Tata Kao usene v korji rog. Seveda se satan ni dal izgnati drugače kot z Belcebubom. Razgaliti je po vaseh, da bo tega in tega dne pokazal, kakšne čarovnišve ume bit človek. Novogvinejski meščani so — kot vsi priprosti ljudje — jako radovedni, zato se je ob določenem času zbrala vsa vas. Med prvimi, ki so posegali okoli belega "čarovnika" je bil Tata Kao.

Uradnik je položil na kamen košček smodnika; delal je tako, kakor da bi bila grudica črnega blata, ki jo je pravkar pobral s tla. Nato se je prepevaje obrnil k solcu, proseč ga pomoči in se s povečevalnim steklom, ki so ga domačini smatrali za bel gladek kamen, osredotočil solčne žarke na košček smodnika. Ko se je le-ta ogrel, je nastal iz "prasti" ogenj in dim in preplašeni ljudje so jeli kar teči od belega "čarovnika".

Nu, radovednost jih je spet zamakala; postavili so se nekoliko dalje od tuja. Le temu je bilo to prav, tako vsaj niso opazili, da nima navadne palice; v resnici je vzel v roko divjakovo še neznanu puško, nameril je na ptico, naredil je grom in blisk in ptič je padel mrtev k njegovim nogam.

Tekmec Tate Koje je imel že tretje presenečenje. Izlil je vodi podobno tekočino. (Bil je aldi tudi marmor in nanj smo postavili instrumente. Zdad je bila naša glavna skrb, da se zadostno preskrbimo z živili. Hodili smo na lov po dva in dva ter smo v razmeroma kratkem času postrelili kakih 100 severnih manjšo deklinacijo so aparati nameno od sebe zaznamovali na papirju. Opazovalna koča je morala biti prosta slehernih pred-

svoje umetno zobovje. Snel je robec, glej, groza — mož nima niti enega zoba. Se večji strah se je lotil črncev, ko je mož pristopil robec na usta, ga odmaknil in — je spet imel vse zobe.

"Tako," je rekel uradnik, "sedaj pa naj pristopi Tata Kao in pokaže svoje čarovnišvo."

Ali Tata Kao je bil medtem že pobrisal, hitel je v gozd, kolikor so ga noge nesle. — Čez nekaj tednov se je spet vrnil, a ljudje mu niso več toliko verjeli kot v prejšnjih časih. Počasi je Tata Kao spoznal skrivnost uradnikovih "čarovniš" in mu ni zameril, zakaj bil je kot vaški čarovnik in preganjalec duhov sam človek tiste vrste, ki žive od sleparstva. Kmalu je izpremenil poklic, zakaj časi so se tudi izpremenili.

Tata Kao pa je izjema. Na Novi Gvineji je čarovnik še vedno prva sila. Po večini delajo to, kar je delal Tata Kao. Seveda umejo izkoristiti tudi tekovine omikanih narodov. Neki čarovnik je bil nekaj časa zaprt v Samariji. Tu je po naključju spoznal radio — postajo in je izvedel, da se belci a to napravo v velikih razdaljah pogovarjajo med seboj, ne da bi jih kdo videl ali slišal. Ko se je vrnil domov, si je brž postavil majhno "radio-postajo" — stolp, spieten iz rasilnih vej, rastlin in bog ve iz besa še, na vrhu pa vlišta dve dolgi šibi z morakimi školjkami na koncu. Čarovnik poseda čisto na tem čudnem stolpu in si stika školjke k ušesu; po vaseh gre glas, da čuje vas, kar ljudje govorijo, četudi so še tako skriti.

Drugi čarovnik je vlovil na morakem obrežju steklenico, ki ji pripisuje čudeženo moč. V njegovem okrožju sploh ljudje silno čislajo to, kar imenajemo "steklenica" — namreč bambusovo steklenico podobno cev. Te podeduje sin od očeta, in kdor ima "najmočnejšo," bo imel najboljši lov, najboljšo vrtno, največ uspeha pri ribolovu itd. Samo ob sebi se ume, da je čarovnikova steklenica prekosila vse druge.

Tako divjakovo praznovanje in nevednost obilno redita brihtnejše ljudi med njimi, ki postanejo čarovniki, zaklinjevalci duhov ali duhovni.

Tristan Bernard: DEMAGOGI

Beseda demagog prvotno ni imela slabega pomena. Demagog je bil pač voditelj svojega ljudstva. Toda kmalu so demagog postal predmet sovraštva za o ne, ki ne marajo, da kdo vodi ljudstvo. Zato so njihovo iskreno proglašali za hinavščino. O čitali so demagogom, da dražije ljudake inatinkta, da zadovolje osebnim interesom in svojemu slavoahlepu. In ljudje, ki niso nikdar prisegali na Proudhonove ideje, so si radovoljno prilastili njegovo definicijo: "Demagogija je himba napredka."

Odkar imamo politične stranke, ki druga drugo sramote, je očetek himbe in neliskrenosti nad vse priljubljen. Zelo lahke je reči pobožnjakarju, da je Tartuffe. Nik ni udobnejšega kakor trditi o človeku, ki ljubi pravico, da je demagog. Vri konservativci, ki se ima za naprednega republikanca in tudi veruje, da je — mi je nedavno dejal — gladek kamen, katerega je označil za demagoga: "Bog ve, ali v resnici ljubi svoj narod?" Nakar sem bil prisiljen da sem odgovoril: "Ljubi ga vsaj toliko kakor vi. Vsekarke pa cenim više njegov dvojni vrtuljuz kakor vaš nedvomni egoizem."

Ne verjamem, da bi bila sosa delovnega sloja kdaj izboljšana, če bi ne bilo demagoga, ki dvigajo v ljudstvu zavest njegovih pravic in mu kažejo pota, kako se dajo neznanne majhne sile združiti v trden sveženj, kjer se štejejo pretvarja v moč.

V življenju sem srečal nemalo delodajalcev in uglednih veleindustrijev, ki so bili prežeti od skrbi za svoje delavce. (Besede "hvaležnost" so se ogibali, čeprav bi bila morda bolj umestna). Tem človekoljubom pa se je navadno primerilo, da so njihovi nameščenci s svojimi neprestanimi zahtevami nekoliko ohladili podjetnikovo velikodu-

nost. Toda kaj bi bilo s to velikodušnostjo delodajalca, če bi bila prepuščena sama sebi in bi se nihče ne bodril in vzpodbujal?

To je dovoljno dokazal ancien régime, kakor imenujemo dobo pred letom 1789. Najsi se gre za Francijo ali Rusijo; videli smo, koliko je bil vreden liberalizem posedujočih, da niso bili proti njim ti odvratni demagogi, ki so neposedujoče vzpodbujali k pravičnim zahtevam.

Namenoma govorimo o prijateljih pravice in ne o prijateljih ljudstva. Na naši zemlji hodi nekaj trpičevih duhov, ki ne morejo prenašati komedije, ki jo svet uganja s pravico. Ti ljudje so odlični noreci, torej opasna bitja.

Ni težko razumeti, da ljudje ti prijatelji pravice rajši s grehom kakor proti njemu. Kjer se gode nepravilnost, je lahko videti, na kateri strani so strve; treba se je opreti tja, kjer se sbrajo nesrečnejši. Zakaj nikakor ni mogoče trditi, da na drugi strani ved trpe od socialne neenakosti.

Toda oni, ki ne trpe na nevarni bližnosti socialne pravičnosti, ne morejo pojmiti, da je ta bližnost možna pri drugih ljudeh. Zato slove tisti, ki trdijo, da je na svetu preveč krivice, in ki bi hoteli to stanje izpremeniti, za lažnevo poštenjake, ki se ljudstvu laskajo je zato, da bi od tega imeli kako korist, na primer mo slavo, ki je konservativci s prezirrom odbijajo, češ da je preveč cenena.

Kakani ljudje so pravzaprav ti demagogi? Često so to ljudje, ki nimajo nikakega dostojnega poklica, pisatelji, smešni misleci, vagnabundni ideje. Saj ne živimo zato, da bi mišlili in pisali. Pri nas na zemlji so ja

treba posvečati bolj urejenemu kruhobarstvu, treba je kupčevati, vdati se kakemu malinalnemu poklicu, ki varuje pred ono nevrasteno; ono duševno zablodo, ki pripravlja človeka do tega, da zaznava nepravilnost noše družbe.

Umevno je, da je treba misliti tudi na ideal socialne pravičnosti, toda razumno, umerjeno in predvsem ne preveč naglo. Naglica ni nikjer nič prida.

Na žalost pa hodejo ti demagogi pohretili. In to zgolj zato, da se ljudstvo laskajo.

Vem, da bi ljudstvo moglo odgovoriti: "Pa če mi ugaja, da se mi laskajo?"

Ljudstvo pravi tudi: "Demagogom očitajo, da ni sreče ne šele iskreno. Vprašam vas: Ali vi kaj delate zame, makar zgolj iz hinavščine?" In ljudstvo razmišlja dalje. Kako naj bo mogoče živeti s ljudstvom, ki zna misliti?

O, ti demagogi! Ti pogubni ljudje!

Da bi se mogli laskati inatinktom ljudstva, so ga naučili, da misli.

ZASTAVE

regulirane, prebrskane in urejene, dalje, prave glavo Vietra in Vietor glavo v vseh žanlih.

Urlo, slavnost, prazna, vert. 100.

V trgovini nad 20 let. Cene ušesna, postrežna toča.

IVAN PAJK

21 Mala St. Coozmaugh, Pa.

Naročite Mladinski list, najboljši meseničnik za slovensko mladino!

VABILO NA PIKNIK

katerega priredi

Skupno društvo štov. 162 S. S. P. Zvezo in "Sun Club" Wani S. N. P. J.

BON AIR, PA.

dne 18. avgusta 1928.

Piknik se bude obdržati na drugem mestu in ne tam kot posnavači.

Pričetek piknika ob 10. dopoldne. — Vstopnina prosta vsem.

Uljudno vabimo rojaka in rojakinje domače in iz bližnje okolice, da se udeležite tega isleta ali zabave na prostem v obilnem številu. Vseučilni odbor bode skrbel za vestransko dobro in točno postrežbo vsem. V slučaju slabega vremena se vrši piknik pri bratu Frank Turšiču, prostor je itak vsem dobro znan.

Torej na svidenje dne 18. avgusta na pikniku!

Klice in vabi **ODBOR.**

NAZNAMILO IN ZANVALA

Podpisana naznanjava svojim rojakom, da se je najina privatna banka — **ZAKRAJSEK & ČESARK** — spreminila v državno banko (State Bank) s imenom

Prudential Bank

Detaljša glavnicna nove banke je \$125,000.00 in rezerva \$50,000.00; skupni kapital banke je torej \$175,000.00, in je bil vplačan do zadnjega centa.

PRUDENTIAL BANK je prišla poslovati na 1. t. m. v naših deželah, a znatno povečala in izboljšala prostorih. Njen poslovni deležnik bo v glavnem sledeč:

- a) sprejema obročne vloge ter jih obračuna po 4 1/2 %;
- b) sprejema denar na čehovne račune pod jako ugodnimi pogoji;
- c) posojuje denar na menjice, vrednostne papirje itd.;
- d) prodaja prvovredne obveznice (bonds) in sicer tujih, kakor tudi (lokalnih);
- e) postilja denar v stari kraj in vas dele sveta po pakli, brezovje in brezovnem plenu. Tudi dobavlja denar iz starega kroja;
- f) prodaja garobne lastne za vse valne listje;
- g) izdeluje listave, pooblastila in druge listine;
- h) posreduje in svetuje v trgovskih in drugih gospodarskih zadevah.

Podpisane občanevni tudi se naprej v vseh naših bankah in tako lahko vse klijente zagotavljajo, da bodo v vseh slučajih tudi za neopretno tako točno in polno postrežbo kakor so bili dosedaj.

Ob tej priliki si podpisane dalje štejeva v svoje dolžnost, da se najtepleje zahvaliva vsem svojim dozdajšnjim klijentom in prijateljem za njih dozdajšnje naklonjenost in podporo, ki je omogočila in napredku naše banke, ter se istozasno priporočava njim, kakor vsem drugim rojakom širom Amerike za obilna naročila.

Vas poželjivo naj se naslovijo:

PRUDENTIAL BANK

455 West 42nd Street, New York, N. Y.

Leo Zahradnik
Alois Čuhar.

